

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมือง
ของอาจารย์วิทยาลัยครู

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู
วิชาสามัญประวัติศาสตร์
มีนาคม 2519

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นว่า
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา
และการฝึกหัดครู วิชาสามัญประวัติศาสตร์ได้

ประธาน

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วิชัย ตันศิริ และอาจารย์ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ ที่ได้กรุณาให้แนวความคิด คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้โดยดี ขอขอบคุณอาจารย์สมศักดิ์ มากบุญ อาจารย์ศิริเพ็ญ มากบุญ และอาจารย์ ศรีพรรณ สิทธิพงศ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการกำลังใจและกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ ดร.บุญสนอง บุญโยทยาน ดร.สับแสง พรหมบุญ ดร.วิจิตร สีนศิริ อาจารย์ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ และ ดร.วิชัย ตันศิริ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ ตัดสินข้อความที่ผู้วิจัยนำมาใช้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติต่อการเมือง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้อำนวยการ และคณะอาจารย์วิทยาลัยครูต่าง ๆ คือ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูชนบุรี วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูลำปาง และวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะอาจารย์วิทยาลัยครูดังกล่าว ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ มา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ที่ได้มีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยดี

สมชาย สิทธิพงศ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	จุดมุ่งหมายในการคนควา	3
	ความสำคัญของการคนควา	3
	ขอบเขตของการคนควา	3
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	3
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคนควา	5
	สมมุติฐานในการคนควา	14
	เหตุผลเบื้องหลังสมมุติฐาน	14
3	วิธีดำเนินการ	16
	กลุ่มตัวอย่าง	16
	เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	16
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	19
	เกณฑ์ในการจัดระดับทัศนคติต่อการเมือง	22
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
5	บทขอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	26
	ความมุ่งหมายในการวิจัย	26
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	26

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
อภิปรายผล	27
ข้อเสนอแนะ	30
 บรรณานุกรม	 32
 ภาคผนวก ก.	 (1)
- แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองซึ่งไต่ถามการตัดสินใจของผู้ทรง คุณวุฒิแล้ว	(2)
- แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองซึ่งไต่ถามปรับปรุงแล้ว	(16)
 ภาคผนวก ข.	 (29)
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อ ของแบบทดสอบ ทัศนคติต่อการเมือง	(30)
- ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยในมาตราส่วนประมาณค่าทัศนคติ ต่อการเมืองของกลุ่มต่าง ๆ	(33)

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนอาจารย์กลุ่มตัวอย่างแยกตามหมวดวิชาที่สอน	17
2 แสดงจำนวนอาจารย์กลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศและอายุ	17
3 แสดงค่าความเชื่อมั่นและค่าสถิติอื่น ๆ ของแบบทดสอบทัศนคติ ต่อการเมือง ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น	19
4 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชา สังคมศึกษา กับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น	23
5 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ชายกับของอาจารย์หญิง	24
6 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ	24
7 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์วัยสูงอายุ วัยกลางคน และอ่อนวัย	25
8 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อ ของแบบทดสอบทัศนคติ ต่อการเมือง	(30)
9 แสดงคะแนนเฉลี่ยในมาตราส่วนประมาณค่าที่ทัศนคติต่อการเมือง ของกลุ่มต่าง ๆ	(33)

คำนำ

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารอย่างมากมาย แต่ระบบการเมืองของเรานั้นก็ยังเป็นแบบเดิม คือเป็นระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ จนกระทั่งถึงวันที่ 24 มิถุนายน พุทธศักราช 2475 อันเป็นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นประชาธิปไตยแบบมีกษัตริย์เป็นประมุข การปกครองแบบนี้ถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประชาชนทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบการเมืองของประเทศ โดยการเลือกผู้แทนของตนเข้าไปกำหนดนโยบายในการปกครอง การที่จะได้ผู้แทนที่คั้นั้น ประชาชนจะต้องรู้จักเลือก รู้จักใช้ความคิดพิจารณาและต้องรู้ว่าการเลือกผู้แทนก็เพื่อจะได้ตัวแทนของประชาชนโดยรวม ไม่ใช่เลือกเพื่อเหตุผลส่วนตัวบางอย่าง ต้องรู้จักรับผิดชอบในการควบคุมนโยบายของรัฐบาลและคอยเอาใจใส่ต่อกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ หากว่าประชาชนคนไทยขาดความสนใจหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมือง ก็อาจจะใช้สิทธิ์เสียงทางการเมืองของตนไปในทางที่ผิดได้ง่าย หรือไม่ยอมไปใช้สิทธิ์เสียงของตน ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบก็จะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นในประเทศไทย และระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยก็จะล้มลุกคลุกคลานเหมือนดังที่เคยเกิดขึ้นแล้วในประเทศไทยในช่วงเวลา 43 ปีที่ผ่านมา

ไพบูลย์ ช่างเรียง (2515 : 72) กล่าวไว้ว่า "การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยก้าวขาเพราะไม่ได้เริ่มให้การศึกษาแก่ประชาชนก่อน แต่เหตุการณ์กำลังคลี่คลายไปในทางที่ดี เพราะประชาชนและครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ความรู้เหล่านี้ แต่ครูส่วนใหญ่ก็ยังอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมนัก" กมล สมวิเชียร (2516 : 25) ก็ได้กล่าวไว้ว่า "ครูเป็นแม่พิมพ์หรือพ่อพิมพ์ที่ดีเพียงใด ยังเป็นสิ่งที่น่าสงสัยอย่างยิ่ง เพราะปรากฏว่า นับแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 เป็นต้นมา ครูไทยส่วนใหญ่ยังได้รับการอบรมจากสถาบันการศึกษาในด้านความรู้ทางการเมืองและสังคมไม่แตกต่างแตกต่างไปจากการอบรมสั่งสอนที่เป็นมาก่อนเท่าใดนัก กระบวนการเรียนรู้ของครูไม่ผิดไปจากกระบวนการเรียนรู้ของเด็กที่ตน

กำลังสอนอยู่ แม้แต่ในสมัยปัจจุบัน ซึ่งวิทยาลัยครูและวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะได้มีการปรับปรุงในเรื่องหลักสูตรและบุคลากรทางศาสตรอย่างขนานใหญ่แล้วก็ตาม หลักสูตร เนื้อหาทางค่านิยม เศรษฐกิจและการเมืองยังมีน้อยและผิวเผินอย่างเห็นได้แจ่มชัด"

สาบ ภาณุรัตน์ (2515 : 5) ได้อ้างอิงถึงการศึกษาของบุคคลต่าง ๆ เช่น เฮส และ ทอร์เนย์ (Hess และ Torney) ผู้ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของครูที่มีต่อทัศนคติทางการเมืองของผู้เยาว์ และได้พบว่าโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างสำคัญที่จะสร้างสมทัศนคติทางการเมืองของเด็ก อีสตัน (Easton) เป็นอีกคนหนึ่งซึ่งแสดงความคิดเห็นว่า แม้สถาบันการศึกษาจะไม่ได้ทำหน้าที่ให้การศึกษาด้านการเมืองแก่เด็กโดยลำพัง เนื่องจากได้มีองค์การอื่น ๆ ได้ทำหน้าที่อยู่เช่นกัน แต่ขอเท็จจริงที่ว่าโรงเรียนมีโอกาสดที่จะเข้าถึงจิตใจเด็กในช่วงเวลาอันสำคัญ ของชีวิตเป็นระยะเวลาถึง 10 ปีนั้น ย่อมจะแสดงให้เห็นชัดว่า พลังอำนาจโรงเรียนต่อการเมืองมีอย่างใหญ่หลวงยิ่ง ซิกเลอร์ (Zeigler) ให้ความเห็นว่า ครูมีส่วนคลุกคลีกับเด็กโดยตรง ฉะนั้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย ครูย่อมเสนอแนะหรือกล่าวคำนิยามทางการเมือง (Political value) บางประการแก่เด็ก ในขณะที่เดียวกันก็อาจจะหลีกเลี่ยงไม่กล่าวถึงคำนิยามบางประการ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทราบว่าครูมีความเชื่ออย่างไรทางการเมือง

อาจารย์วิทยาลัยครูจัดเป็นบุคคลที่จัดอยู่ในกลุ่มผู้ได้รับการศึกษาในระดับสูง และเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในด้านการสร้างสมทัศนคติทางการเมืองให้แก่ นักศึกษาครู และนักศึกษาครูเหล่านี้ จะออกไปเป็นครูที่มีอิทธิพลในการสร้างสมทัศนคติทางการเมืองแก่นักเรียนของตน และมีอิทธิพลต่อประชาชนในท้องถิ่นของตนด้วย ดังนั้น ถ้าหากอาจารย์วิทยาลัยครูมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมืองแล้ว ย่อมจะขาดความสนใจในเรื่องการเมืองด้วย ซึ่งจะเป็นผลร้ายต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตยได้ จึงควรส่งเสริมให้อาจารย์วิทยาลัยครูได้เห็นความสำคัญของการเมือง และน่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบระดับของทัศนคติของอาจารย์วิทยาลัยครูเหล่านี้ต่อการเมืองว่ามีลักษณะอย่างไร และมากน้อยเพียงใด เพื่อประโยชน์ต่อผู้สนใจและเป็นข้อสังเกตในการปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาที่จะผลิตอาจารย์ให้แก่วิทยาลัยครู และปรับปรุงโปรแกรมให้การศึกษเพิ่มเติมพิเศษให้แก่อาจารย์วิทยาลัยครูในโอกาสต่อไป

จุดมุ่งหมายในการคนควา

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดสังคมศึกษา กับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างอาจารย์ชายกับอาจารย์หญิง
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่อยู่ในวัยสูงอายุ วัยกลางคน และอ่อนวัย

ความสำคัญของการคนควา

จะช่วยให้ทราบว่าอาจารย์ที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ มีทัศนคติต่อการเมืองอย่างไร และผลจากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดโปรแกรมการศึกษาในแกสตามันที่ผลิตอาจารย์ให้แก่วิทยาลัยครู ทั้งยังจะเป็นประโยชน์ในการจัดโปรแกรมการศึกษาเพิ่มเติมพิเศษให้แก่อาจารย์ที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครูด้วย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองอย่างถูกต้องยิ่งขึ้น และจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเมือง ซึ่งจะช่วยโน้มน้าวให้นักศึกษาคณะมีทัศนคติที่ดีต่อการเมืองด้วย

ขอบเขตของการคนควา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะอาจารย์ชายและหญิง ซึ่งทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยครูส่วนกลางและวิทยาลัยครูในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2518

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การเมือง หมายถึงกิจกรรมและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปกครองประเทศในต่าน

ก. กฎหมาย

ข. การเลือกตั้ง

ค. พรรคการเมืองและระบบพรรค

ง. คณะรัฐมนตรี

จ. กลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ

ทัศนคติ หมายถึงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง ในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสิ่งนั้นหรือสภาพการณ์นั้น ถ้าเป็นไปในทางสนับสนุนเรียกว่ามีทัศนคติที่ดี ถ้าเป็นไปในทางต่อต้าน เรียกว่ามีทัศนคติที่ไม่ดี

ทัศนคติต่อการเมือง หมายถึงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อกิจกรรมและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปกครองประเทศในชั้น กฎหมาย การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และระบบพรรค คณะรัฐมนตรี และกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ทั้งในทางสนับสนุนและในทางต่อต้าน ถ้าเป็นไปในทางสนับสนุนและสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมประชาธิปไตย เรียกว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการเมือง แต่ถ้าเป็นไปในทางต่อต้าน เรียกว่ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมือง ทัศนคติต่อการเมืองวัดได้โดยอาศัยแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

อาจารย์วิทยาลัยครูในส่วนกลาง หมายถึงอาจารย์ที่ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบวิทยาลัยครูพระนคร และวิทยาลัยครูธนบุรี

อาจารย์วิทยาลัยครูในภาคเหนือ หมายถึงอาจารย์ที่ทำการสอนอยู่ในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูลำปาง และวิทยาลัยครูเชียงใหม่

กลุ่มอายุ หมายถึงการแยกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยออกตามกลุ่มอายุ ซึ่งจัดแบ่งเป็นสามกลุ่ม

ก. กลุ่มอาจารย์วัยสูงอายุ คืออาจารย์ที่มีอายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป

ข. กลุ่มอาจารย์วัยกลางคน คืออาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี

ค. กลุ่มอาจารย์ที่อ่อนวัย คืออาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า

เกี่ยวกับทัศนคติ ทัศนคติเป็นเรื่องที่ซับซ้อนมาก นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาวิจัยและให้ความหมายของคำว่า "ทัศนคติ" ไว้อย่างต่าง ๆ กัน เช่น

เคนเดอร์ (Kendler, 1963 : 572) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติคือภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมรอบตัว หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในการต่อต้านหรือสนับสนุนต่อสภาพการณ์บางอย่าง เช่น บุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1962 : 564) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติหมายถึงการยอมรับหรือปฏิเสธในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง รวมทั้งความปรารถนาที่จะตอบสนองสิ่งนั้น ๆ โดยมีความลำเอียงในการตัดสินใจอยู่ในใจไว้ก่อนแล้ว

โรเบิร์ต เอฟ. โอเวน (อ้างจาก ทิตยา สุวรรณขุ 2509 : 206) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติคือระดับสภาพหรือสภาวะแห่งจิตใจและมันสมอง ในลักษณะเตรียมพร้อมที่จะกำหนดแนวทางการแสดงออกของบุคคลโดยบุคคลหนึ่งต่อสิ่งเร้าอันใดอันหนึ่ง

อัลพอร์ต (Allport, 1935 : 16) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติคือความพร้อมของประสาทและความรู้สึกนึกคิดเพื่อกิจกรรมทางใจและกาย

* โบการ์ดัส (Bogardus, 1931 : 62) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติคือแนวโน้มของกริยาการที่แสดงต่อหรือแสดงต่อต้านบางอย่างในบรรดาสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น ทั้งนี้แล้วแต่จะเห็นว่าสิ่งนั้นจะมีค่าในเชิงนิมิต (+) หรือนิเสธ (-)

X อีเวอร์ (Ever, 1929 : 136) ได้อธิบายไว้ว่า ทัศนคติคือฐานนิยมทางอารมณ์ต่อสิ่งต่าง ๆ และเป็นการจัดแจงทางกลไกหรือแนวโน้มทางปฏิกิริยาที่จะตอบโต้สิ่งเหล่านั้น

จากความหมายที่กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า

1. ทุกความหมายเพ่งมองที่แกนของทัศนคติว่าเป็นการเตรียมหรือความพร้อมที่จะตอบสนอง

2. ทักษะเป็นเรื่องราวของการมองด้านในและการตระเตรียมมากกว่าเป็นการดูด้านนอกและสำเร็จรูป

3. ทักษะมีใจพฤติกรรม แต่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม

เกี่ยวกับการวัดทัศนคติ

เทอร์สโตน (Thurstone, 1967 : 77) ให้ความเห็นว่า การวัดทัศนคติจะวัดโดยตรงไม่ได้ ต้องวัดจากการแสดงออกของทัศนคติในรูปความคิดเห็นหรือภาษาพูด ซึ่งก็ยังไม่แน่นอน และมีผู้ให้คำแนะนำว่าควรวัดทัศนคติจากพฤติกรรมที่แสดงออกจริง ๆ แต่มีผู้คัดค้านเช่นเดียวกันว่าอาจจะคลาดเคลื่อนได้ เพราะพฤติกรรมของคนเรา บางทีก็บิดเบือนไปจากทัศนคติที่เป็นอยู่จริง ดังนั้น เทอร์สโตน จึงให้ความเห็นว่า ทั้งภาษาพูดและพฤติกรรมที่แสดงออกจริงเป็นเพียงเครื่องวัดทัศนคติเท่านั้น ย่อมจะมีการคลาดเคลื่อนตามหลักของการวัดเป็นธรรมดา และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้ว เทอร์สโตนได้ใช้การวัดทัศนคติจากการตอบว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" กับข้อความในแบบวัดทัศนคติ แต่จะต้องไม่สรุปเอาว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามข้อที่ตนเห็นด้วย

*

วิธีสร้างแบบวัดทัศนคติของเทอร์สโตน

อนาสตาซี (Anastasi, 1968 : 483) อธิบายไว้ว่า ขั้นแรกเป็นการรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา เช่น ต้องการสร้างแบบวัดทัศนคติต่อคริสตศาสนา ขั้นแรกจะต้องรวบรวมข้อความที่เป็นความคิดเห็นต่อคริสตศาสนาให้มากที่สุด โดยให้ทั้งข้อความที่สนับสนุนและต่อต้านคริสตศาสนา เมื่อได้ข้อความมาแล้ว จึงพิมพ์รายการในแต่ละข้อมีใจความสั้น ๆ เพียงความคิดเดียว แล้วให้ผู้ตัดสินประมาณ 50 - 300 คน เป็นผู้ตัดสินข้อความแต่ละข้อที่รวบรวมได้ว่าจะจัดอยู่ในพวกใดใน 11 พวก ดังที่จะได้แสดงแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงการจัดข้อความ ซึ่งเริ่มตั้งแต่สนับสนุนที่สุดจนถึงต่อต้านที่สุด

คะแนนทัศนคติของผู้ตอบแต่ละคนคือคะแนนมัชฌิมของมาตราส่วนของทุกข้อความที่ผู้ตอบเห็นด้วย

เซลทิส และคณะ (Selltiz and Others, 1966 : 310 - 312) ได้ชี้ถึงขอบกพร่องของแบบวัดทัศนคติที่มีความยุ่งยากในการสร้าง ทั้งทัศนคติของผู้ตัดสินเอง ก็มักจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินข้อความนั้นด้วย เพราะการที่จะให้ผู้ตัดสินทำตัวให้เป็นกลางจริง ๆ นั้นทำได้ยาก จึงจะเห็นได้จากการศึกษาของแกรนเนเบอร์กในคริสต์ทศวรรษ 1955 ในการสร้างแบบวัดทัศนคติต่อศาสนา โดยใช้แบบของเทอร์สโตน ได้ค้นพบว่าผู้ที่นับถือในศาสนากับผู้ที่ไร้ศาสนามีทัศนคติต่อศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และที่สำคัญก็คือ การให้น้ำหนักของข้อความหรือการจัดประเภทของข้อความระหว่างผู้ตัดสินที่มีปัญญาสูงกับผู้ตัดสินที่มีปัญญาค่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ บารากควากริยาวรวมระหว่างสติปัญญาของผู้ตัดสินและทัศนคติของผู้ตัดสิน มีผลต่อการจัดประเภทของข้อความ ขอบกพร่องอีกประการหนึ่งของแบบวัดทัศนคติแบบเทอร์สโตนคือการที่ถือเอาคะแนนทัศนคติของผู้ตอบแต่ละคนเป็นคะแนนมัชฌิมของมาตราส่วนของทุกข้อความที่ผู้ตอบเห็นด้วย / ผู้ที่เห็นด้วยกับข้อความที่มีมาตราส่วน 8.6 และ 8.4 ก็จะมีคะแนนทัศนคติเป็น 8.5 ส่วนผู้ที่เห็นด้วยกับข้อความที่มีมาตราส่วน 10.3, 8.6, 8.4 และ 3.8 ก็จะมีคะแนนทัศนคติเป็น 8.5 เช่นเดียวกัน ซึ่งถ้าเราพิจารณาให้ถี่ถ้วน ผู้ตอบทั้งสองคนควรจะได้คะแนนแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม แบบวัดทัศนคติของเทอร์สโตนก็เป็นแบบวัดทัศนคติที่มีผู้นิยมใช้กันมาก

ยังมีแบบวัดทัศนคติอีกแบบหนึ่งที่เป็นที่นิยมกันมากพอ ๆ กับแบบของเทอร์สโตน คือแบบวัดทัศนคติของดิเคิร์ท เซกันด์และแบคแมน (Second and Backman, 1964 : 103) กล่าววว่า "ดิเคิร์ทถือเอาข้อความทุกข้อความในแบบวัดทัศนคติมีความสำคัญเท่ากันหมด คะแนนทัศนคติของผู้ตอบแต่ละคนคือผลรวมของคะแนนของทุกข้อในแบบวัดทัศนคติ ซึ่งดิเคิร์ทถือว่าผู้ที่มีทัศนคติที่สอดคล้องใดก็ตาม โอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะมามาก และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นก็จะม่น้อย ในทำนองเดียวกันผู้ที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งใด โอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะม่น้อย และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นก็จะมามาก คะแนนรวมทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ทัศนคติของผู้ตอบแต่ละคน

วิธีสร้างแบบวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต

ขั้นแรกต้องรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุดเสียก่อนเช่นเดียวกับวิธีของเทอร์สโตน แล้วนำเอาข้อความที่รวบรวมได้นั้นไปลงไว้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ต้องการจะทำการศึกษาเพื่อวัดทัศนคติ โดยให้เลือกตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งในข้อความแต่ละข้อ ผู้ตอบไม่ต้องทำตัวให้เป็นกลางเหมือนกับการตัดสินข้อความของผู้ตัดสินแบบของเทอร์สโตน แต่ให้ตอบตามความรู้สึกของตนเอง การเปลี่ยนระดับทัศนคติเป็นคะแนนสำหรับข้อความที่สนับสนุน ถ้าผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน แล้วเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงถ้าตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้าน ถ้าตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน แล้วลดลงเรื่อย ๆ จนถึงถ้าตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน ตัวอย่างเช่น ข้อความที่กล่าวว่า "ควรอนุญาตให้ชาวนิโกรเข้าไปเอนโบสนามกีฬาสาธารณะ" ซึ่งเป็นข้อความที่สนับสนุนชาวนิโกร ถ้าผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ก็จะได้คะแนน 1 คะแนน แต่ถ้าตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งก็จะได้ 5 คะแนน ดังนั้นเป็นต้น คะแนนทัศนคติของผู้ตอบแต่ละคนคือผลรวมของคะแนนทุกข้อ ผู้ที่มีทัศนคติไม่ดีก็ควรจะได้คะแนนสูงในแต่ละข้อ ซึ่งจะทำให้คะแนนรวมสูงไปด้วย ส่วนผู้ที่มีทัศนคติที่ดีก็ควรจะได้คะแนนต่ำในแต่ละข้อ ซึ่งจะทำให้คะแนนรวมต่ำไปด้วย

เมื่อหาคะแนนรวมของแต่ละคนได้แล้ว ทำการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อเลือกเอาข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง ๆ เท่านั้นไปใช้เป็นแบบวัดทัศนคติที่แท้จริงต่อไป โดยเปรียบเทียบคะแนนระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ เช่น เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสูงจำนวนหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ลงไว้ในระยะแรกนี้กับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำจำนวนหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่างเดียวกันนี้เช่นกัน หากคะแนนเฉลี่ยนี้มีพิสัยระหว่าง 1 ถึง 5 คะแนน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในแต่ละข้อ เลือกเอาข้อที่มีค่าแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสูง ๆ ไว้ใช้ในแบบวัดทัศนคติที่แท้จริงต่อไป

เซลทิสและคณะ (Selltiz and Others, 1966 : 315) ได้ชี้ให้เห็นว่า แบบวัดทัศนคติของลิเคิร์ตดีกว่าของเทอร์สโตน คือ ลิเคิร์ตใช้จำนวนข้อมากกว่า จึงทำให้ครอบคลุมเนื้อหาได้กว้างอีกทั้งวิธีการสร้างก็ง่ายกว่าของเทอร์สโตน แม้กระนั้นก็ยังมิชอบการคลาสิกกับ

เทอร์สโตน คือ ถ้ามีผู้ตอบสองคนได้คะแนนเท่ากัน ผู้ตอบแต่ละคนอาจจะตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในข้อต่างกัน แต่เมื่อรวมคะแนนแล้วได้คะแนนเท่ากัน และถือว่าคนทั้งสองมีทัศนคติอยู่ในระดับเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่ตอบแต่ละข้อไม่เหมือนกัน

เทอร์สโตน (Thurstone, 1967 : 84) ให้ความเห็นไว้ว่า "ข้อความในแบบวัดทัศนคติไม่ว่าแบบใด ต้องไม่เป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้หรือข้อเท็จจริง เพราะคำตอบของผู้ตอบต่อข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงจะไม่แสดงให้เห็นทัศนคติของผู้ตอบต่อสิ่งนั้น ๆ"

เกี่ยวกับการเมือง

"การเมือง" เป็นคำที่มีความหมายกว้าง และมีผู้ให้คำจำกัดความไว้อย่างแตกต่างกันหลายอย่าง อาทิเช่น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2493 : 135-136) ได้ให้คำอธิบายคำว่า "การเมือง" ไว้ดังนี้

1. การที่เกี่ยวกับรัฐหรือแผ่นดิน เช่น วิชาการเมือง ได้แก่วิชาว่าด้วยรัฐ การจัดส่วนแห่งรัฐและการดำเนินการแห่งรัฐ
2. การบริหารประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารประเทศ เช่น การเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ
3. กิจการอำนาจ หรือการควบคุมการบริหารแผ่นดิน เช่น ตำแหน่งการเมือง ได้แก่ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่อำนาจ (คณะรัฐมนตรี) หรือควบคุม (สภาผู้แทนราษฎร) การบริหารแผ่นดิน

ชจอ วนะภูติ (2513 : 35) ได้อ้างถึงคำกล่าวของปราชญ์คนสำคัญ ๆ ไว้หลายท่าน เช่น

มองเตสกีเออ กล่าวว่า การเมืองเป็นการต่อสู้เพื่อเถลิงอำนาจ

เพลโต กล่าวว่า การเมืองคือการอำนาจความยุติธรรมแก่ประชาชน

โรมัส ฮอบส์ กล่าวว่า การเมืองคือการแสวงหาอำนาจเหนือผู้อื่นอย่างไม่หยุดยั้ง และอย่างไม่เพียงพอ เพื่อรักษาไว้ให้นานที่สุด

อริสโตเติล กล่าวว่า การเมืองคือการผูกพันระหว่างมนุษย์กับรัฐ การที่คนหมู่มากใช้ความพยายามที่จะรักษานโยบายของส่วนรวมนี้นี้และคือการเมือง

แสวง เสนาณรงค์ (2513 : 8) อธิบายไว้ว่า ความหมายดั้งเดิมของคำว่า "การเมือง" (Politics) ตามรากศัพท์ภาษากรีกหมายถึงศิลปะในการปกครองรัฐ... ต่อมาการเมืองไม่ได้จำกัดอยู่ในกรอบของชาติหรือของรัฐเท่านั้น หากได้ขยายออกมาสู่กรอบระหว่างชาติ ... ความหมายของการเมืองจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงไป และมักหมายถึงศิลปะในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เพื่ออยู่ร่วมกันในสังคม การเมืองจึงแทรกอยู่ในมนุษย์ทุกกลุ่ม ทุกระดับ กว้างไกล ในกรอบชาติเรียกว่าการเมืองภายใน (ระหว่างรัฐกับประชาชน ระหว่างรัฐย่อยกับรัฐบาลกลาง) ในกรอบระหว่างชาติเรียกว่า การเมืองภายนอกหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมืองจึงมีความหมายครอบคลุม เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์โดยทั่วไป และรวมเข้าไว้ทั้งเรื่องมนุษย์ส่วนมากต้องทำและควรทำ

* ศักดิ์ ญาสุชนินทร์ (2513 : 13) กล่าวว่า "โดยเนื้อหาของการเมืองเป็นเรื่องการบริหารและปกครองบ้านเมือง อันมีความสำคัญระดับสูง หาใช่เรื่องเลวทรามต่ำช้าดั่งที่เข้าใจไม่"

ไพโรจน์ ชัยนาม (2515 : 2) อธิบายไว้ว่า การเมืองมีความสองนัย

1. หมายถึงความเป็นใหญ่ที่เห็นได้ชัดแจ้งและซึ่งถูกรับรองว่าชอบธรรมด้วยวิธีการเชื่อถืออย่างหนึ่ง ไม่ว่าอำนาจใดจึงถือเป็นการเมืองทั้งสิ้น

2. หมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะ หรืออีกนัยหนึ่งคือความรู้ถึงทุกสิ่งที่เกี่ยวข้อง ศิลปะแห่งการปกครองและการอำนวยความสะดวกกับรัฐอื่น ๆ

นอกจากนี้ ยังมีนักรัฐศาสตร์ชาวตะวันตกยุคปัจจุบันหลายท่าน ได้ให้คำจำกัดความคำว่า "การเมือง" ไว้ เช่น

มอร์แกนเทวู (Morgenthau, 1946 : 129) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า "การเมืองเป็นการต่อสู้เพื่อมีอำนาจเหนือมนุษย์อื่นและจุดมุ่งหมายสุดท้ายว่ามั่นคงเป็นอย่างไร อำนาจเป็นเป้าหมายโดยตรงของมัน และเป็นวิธีของการเข้าถึงสิทธิและรักษาไว้ซึ่งสิทธิ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การตัดสินใจ เทคนิคของการแสดงออกทางการเมือง"

แลสเวลล์ (Lasswell, 1959 : 142) ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า "การศึกษาเกี่ยวกับการเมืองเป็นการศึกษาของการมีอิทธิพลและการใช้อิทธิพล"

เออร์โลว์ (Eulau, 1963 : 3) กล่าวว่า "การเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์และผลสืบเนื่องมาจากการกระทำของมนุษย์"

อีสตัน (Easton, 1968 : 129) กล่าวว่า "การศึกษาเกี่ยวกับการเมืองนั้นก็คือการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อำนาจแบ่งสรรค่านิยมในสังคม"

สรุปแล้วเราจะเห็นได้ว่า การเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

1. อำนาจและการใช้อำนาจในสังคม
2. รัฐ
3. การแบ่งสรรค่านิยมในสังคม

ซึ่งเราสามารถแปรสภาพจากนามธรรมมาเป็นคำนิยามที่สามารถวัดได้ โดยให้คำนิยามเฉพาะของคำว่า "การเมือง" ไว้ว่า "การเมืองหมายถึงกิจกรรมและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปกครองประเทศในด้านกฎหมาย การเลือกตั้ง พรรคการเมืองและระบบพรรคคณะรัฐมนตรี และกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ"

การศึกษาวิจัยทางทัศนคติต่อการเมือง

ได้มีผู้สนใจค้นคว้าทางนี้หลายท่าน เช่น ในปีคริสต์ศักราช 1952 โกลด์เซนและคณะ (Goldsen and Others, 1960 : 240) ทำการสำรวจแนวความคิดของนิสิตที่มีต่อโลกรอบตัวในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การเลือกคู่ ศาสนา การเลือกอาชีพ เศรษฐกิจ และการเมือง ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้คือนิสิตชายจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เท็กซัส ฟิสค์ มิชิแกน เยล ฮาร์วาร์ด เวสเลแกน คาร์เม้าท์ คาโรไลนาเหนือ เวเนย์ และคอร์แนล (ทั้งชายและหญิง) การรวมข้อมูลรวบรวมด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่าทางทัศนคติของนิสิตต่อการเมืองนั้น นิสิตส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมือง แนวโน้มก็ดูจะลดลงเรื่อย ๆ มีนิสิตประมาณครึ่งหนึ่งยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเลือกพรรครีพับลิกันหรือพรรคเดโมแครต และส่วนใหญ่การนิยมพรรคการเมืองพรรคใดนั้นจะสอดคล้องกับพรรคที่บิดาของตนได้ออกเสียงเลือกตั้ง

ในปีคริสต์ทศวรรษ 1956 - 1964 ซี. ซี. โมสโกส กับ คัมบลิว. เบด (อ้างจาก Jahoda and Warren, 1966 : 55 - 74) ได้ศึกษาวิจัยทัศนคติต่อประชาธิปไตย ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้คือ ผู้นำชั้นสูงในจาไมกา ตรินิแดด และโตบาโก กานาของอังกฤษ และบาร์บาโดส เกรนาดาและโดมินิคา จำนวน 111 คน ผู้นำเหล่านี้มีอาชีพเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีที่มีอิทธิพลสูงที่สุดในคณะรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน หัวหน้าสหภาพกรรมกร พ่อค้าที่ร่ำรวย เจ้าของที่ดินชั้นใหญ่ และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ การรวบรวมด้วยการทำการสัมภาษณ์ผู้นำชั้นสูง จำนวน 111 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. พื้นฐานประชาธิปไตยปรากฏในความเชื่อและทัศนคติของผู้นำของอินเดียนตะวันตก ยังคงคลอนแคลน

2. เป็นที่แน่ชัดว่าทัศนคติต่อระบบการเมืองกับระบบเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กันไปด้วยยิ่ง พวกที่นิยมอุดมคติทางเศรษฐกิจแบบเอียงขวา จะต่อต้านระบบประชาธิปไตย ส่วนพวกที่นิยมอุดมคติทางเศรษฐกิจแบบเอียงซ้ายจะนิยมระบอบประชาธิปไตย

สำหรับประเทศไทย มีผู้ศึกษาค้นคว้าอยู่บ้าง เช่น เมื่อปีพุทธศักราช 2510 สุจิต บุษงการ (1967 : 164 - 187) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างนิสิตสามกลุ่ม คือ นิสิตที่เรียนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิสิตที่เรียนทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นิสิตที่เรียนทางรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ คือนิสิตปีสุดท้ายจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การรวบรวมข้อมูล รวบรวมด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่เรียนทางรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มีความสนใจและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองมากกว่านิสิตอีกสองกลุ่ม

ในปีเดียวกัน สาย ภาพรัตน์ (2512) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเมืองของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชนบุรี ตัวอย่างประชากร สุ่มจากครูในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ การรวบรวมข้อมูลรวบรวมด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเมืองมากพอสมควร ทางด้านการพัฒนาประเทศ ครูที่ได้รับปริญญามีความคิดเห็นผิดแผกและก้าวหนามากกว่าครูที่ไม่ได้รับปริญญา ครูที่มีอายุมากจะมีความคิดเห็นผิดแผกไปจากครูที่มีอายุน้อยในบางเรื่อง ส่วนทางด้านการประเมินงานจากการทำงานของครู ไม่มีผลต่อการที่จะทำให้เกิดทัศนคติของครูแตกต่างกัน

ในปีพุทธศักราช 2513 อุเทน บุญอัฐ (2513) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมือง โดยใช้ตัวอย่างประชากรจำนวน 720 คน ซึ่งสุ่มจากนิสิตสามกลุ่ม คือ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ นิสิตคณะอื่นที่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาบ้างแล้ว และนิสิตคณะอื่นที่ไม่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาเลย เขาทำการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดทัศนคติต่อการเมือง ที่ตนได้สร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะรัฐศาสตร์กับนิสิตคณะอื่นที่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาบ้างแล้ว มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตคณะอื่นที่ไม่ได้เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาเลย มีทัศนคติต่อการเมืองต่ำกว่านิสิตทั้งสองกลุ่มแรก นิสิตชั้นปีที่หนึ่งกับนิสิตชั้นปีที่สี่ มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน และนิสิตชายมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่านิสิตหญิง

สมมติฐานในการค้นคว้า

- * 1. อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษากับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น จะมีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกัน
 2. อาจารย์ชายจะมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่าอาจารย์หญิง
 - * 3. อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ จะมีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกัน
 4. อาจารย์วัยสูงอายุ วัยกลางคนและอ่อนวัย จะมีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกัน
- สมมติฐานทุกข้อที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยตั้งระดับนัยสำคัญในการทดสอบทางสถิติไว้ที่

ระดับ...05

เหตุผลเบื้องหลังสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1

อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษา เป็นผู้ที่ได้ศึกษาและมีประสบการณ์การสอน เรื่องการเมืองมากกว่าอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น ดังนั้นจึงน่าจะมีความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองมากกว่าอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น

สมมติฐานข้อ 2

นับแต่อดีตมาผู้ชายเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเมืองมากกว่าผู้หญิงมาตลอด แม้ในปัจจุบันผู้ชายก็เป็นผู้แสดงบทบาททางการเมืองมากกว่าผู้หญิง อาทิเช่น ในการสมัครรับเลือกตั้งผู้ชายก็ลงสมัครรับเลือกตั้งมากกว่าผู้หญิง จึงทำให้คิดได้ว่า อาจารย์ชายน่าจะมีทัศนคติต่อการเมืองดีกว่าอาจารย์หญิง

สมมติฐานข้อ 3

ลักษณะสังคมซึ่งวิทยาลัยครูส่วนกลางตั้งอยู่ มีแรงกดดันทางสภาพสิ่งแวดล้อมมากกว่าสังคมซึ่งวิทยาลัยครูภาคเหนือตั้งอยู่ ดังนั้น จึงทำให้คิดได้ว่า อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ น่าจะมีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 4

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีช่องว่างระหว่างวัย และช่องว่างนี้เกิดขึ้นเนื่องจากวัยแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะคนที่มีวัยแตกต่างกันมีประสบการณ์ไม่เท่ากันและแตกต่างกัน ดังนั้นอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีวัยแตกต่างกันก็น่าจะมีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกันด้วย

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นอาจารย์ที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครูส่วนกลางหกแห่ง กับอาจารย์ที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครูภาคเหนือสี่แห่ง รวมทั้งสิ้น 431 คน

เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการศึกษานี้ ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร (ยกเว้นวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี) กับอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ นับแต่พิษณุโลกไปจนถึงเชียงใหม่ (ยกเว้นวิทยาลัยครูเชียงรายซึ่งเพิ่งตั้งขึ้นใหม่) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูลำปาง และวิทยาลัยครูเชียงใหม่

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic random sampling) จากประชากรจำนวน 1727 คน โดยยึดเอารายชื่ออาจารย์ที่ปรากฏในเอกสารทำเนียบอาจารย์วิทยาลัยครูของกรมฝึกหัดครู ปีการศึกษา 2518 เป็นหลัก ผู้วิจัยต้องการใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 431 คน ดังนั้น ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้อัตราส่วนหนึ่งต่อสี่ และได้ใช้ตารางเสี่ยงตัวเลขเพื่อหาหน่วยตัวอย่างหน่วยแรก โดยวิธีดังกล่าวจะได้กลุ่มตัวอย่าง 431 คน แต่เมื่อแจกแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองไปยังกลุ่มตัวอย่างแล้ว ได้รับคืนมาไม่ครบ และบางฉบับได้คำตอบไม่สมบูรณ์ จึงตัดออก คงเหลือแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองที่น่ามาวิเคราะห์ผลจริง ๆ เพียงจำนวน 402 ฉบับ รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างปรากฏทั้งใน ตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 จำนวนอาจารย์กลุ่มตัวอย่างแยกตามหมวดวิชาที่สอน

วิทยาลัยครู	จำนวนอาจารย์แยกตามหมวดวิชาที่สอน		รวม
	สังคมศึกษา	อื่น ๆ	
ส่วนกลาง	68	182	250
ภาคเหนือ	55	97	152
รวม	123	279	402

ตาราง 2 จำนวนอาจารย์กลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศและอายุ

เพศ	จำนวนอาจารย์แยกตามอายุ			รวม
	สูงกว่า 45	30 - 45	ต่ำกว่า 30	
ชาย	9	82	80	171
หญิง	33	108	90	231
รวม	42	190	170	402

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองขึ้นมา โดยอาศัยแนวความคิดในการสร้างแบบวัดทัศนคติของลิเคิร์ตเป็นหลัก โดยมีการกระทำเป็นขั้นตอน ดังนี้

ให้คำนิยามเฉพาะของคำว่า "การเมือง" ที่จะใช้ในการวิจัย

2. รวบรวมข้อความที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับ "การเมือง" ในแต่ละคำที่ได้ยินมาไว้แล้วนั้น ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

3. หาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองในคำเนื้อหา ผู้วิจัยนำข้อความที่รวบรวมได้จำนวน 158 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิห้าท่านเป็นผู้ตัดสินว่า ข้อความเหล่านั้นสามารถวัดทัศนคติต่อการเมืองใดหรือไม่ใด ผู้ตัดสินมีคุณสมบัติสองประการคือ

3.1 เป็นผู้มีความรู้ทางด้านการศึกษา สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์

3.2 เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีความสนใจเกี่ยวกับการวัดทัศนคติหรือการเมืองเป็นอย่างดี

การพิจารณาข้อตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิถือเกณฑ์ว่า ถ้าผู้ตัดสินสี่ในห้ายอมรับว่าข้อความนั้นสามารถวัดทัศนคติต่อการเมืองใด ผู้วิจัยก็ถือว่าข้อความนั้นมีความเที่ยงตรง ซึ่งผลของการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏว่า ข้อความที่ใช้วัดทัศนคติต่อการเมืองได้มีจำนวน 147 ข้อ (ดูภาคผนวก ก.)

4. วิเคราะห์คุณภาพและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมือง ผู้วิจัยนำข้อความที่ผ่านการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำแบบทดสอบโดยสร้างเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท แล้วนำไปทดสอบครั้งแรกกับอาจารย์วิทยาลัยครูนครสวรรค์จำนวน 100 คน แล้วจึงดำเนินการดังนี้

4.1 เปลี่ยนระดับทัศนคติต่อการเมืองเป็นคะแนนโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ สำหรับข้อความที่สนับสนุน ถ้าผู้ตอบตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 5 คะแนน แล้วลดลงเรื่อย ๆ จนถึงถ้าผู้ตอบตอบว่า "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 1 คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้าน ถ้าผู้ตอบตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 1 คะแนน แล้วเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงถ้าผู้ตอบตอบว่า "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 5 คะแนน

4.2 นำผลการตอบแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาอำนาจจำแนก โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำอย่างละ 25 % ของกลุ่มอาจารย์ที่ทดลองสอบทั้งหมด และใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อของสองกลุ่มนี้ โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .01 แล้วเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูงคือมีค่า t ตั้งแต่ 2.380 ขึ้นไปได้ 103 ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางสนับสนุน

(ทางบวก) 42 ข้อ และข้อความที่มีความหมายไปในทางต่อต้าน (ทางลบ) 61 ข้อ (ดูภาคผนวก ข.)

4.3 หากความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมือง (ดูภาคผนวก ก.) โดยผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับอาจารย์วิทยาลัยครนครสวรรค์จำนวน 100 คน แล้วนำผลมาหาค่าของความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน สูตร 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองและคาสติอื่น ๆ ดังนี้

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นและคาสติอื่น ๆ ของแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมือง ซึ่งได้จากการทดลองสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

N	$\bar{X}$	S^2	S	r_{tt}	SE_{meas}
100	325.06	792.35	28.15	.80	± 12.58

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองมีความเชื่อมั่น .80 ซึ่งนับว่าสูงพอที่จะใช้วัดทัศนคติต่อการเมืองได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาสถิติมูลฐาน

1.1 หาคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Edwards, 1968 : 80})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าความแปรปรวน ใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)} \quad (\text{Ferguson, 1966 : 67})$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการถอดรากที่สองของความแปรปรวน

ใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{Ferguson, 1966 : 67})$$

เมื่อ s แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้ t -test ซึ่งมีสูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{s(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)} \quad (\text{Edwards, 1950 : 151})$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t -distribution

$\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หรือคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

$s(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยทั้งสอง

และ
$$s(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) = \sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}$$

เมื่อ s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หรือค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หรือจำนวนคนในกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

3. หากความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR - 20

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \frac{(s_t^2 - \sum s_i^2)}{s_t^2} \quad (\text{Magnusson, 1967 : 116})$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบทั้งชุด

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบทดสอบแต่ละข้อ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

4. หากค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด โดยใช้สูตร

$$SE_{meas} = \pm s_t \sqrt{1 - r_{tt}} \quad (\text{ลวัน สายยศ, 2515 : 180})$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

s_t แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวัด

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

5. หากค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่ม โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_A}{MS_W} \quad (\text{Edwards, 1950 : 181})$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

MS_A แทน การายเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนนระหว่างกลุ่ม
(Mean square between groups)

MS_W แทน การายเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนนภายในกลุ่ม
(Mean square within groups)

เกณฑ์ในการจัดระดับทัศนคติต่อการเมือง

ในการสร้างแบบทดสอบนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ไว้ในใจแล้วว่า ถ้าผู้ตอบตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่เป็นไปในทางบวก ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ดียิ่งต่อการเมือง และลดลงตามลำดับจนถึงผู้ตอบตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่เป็นไปในทางบวก ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่งต่อการเมือง ตัวอย่างเช่น ในข้อความที่ว่า "การเลือกตั้งเป็นวิธีการที่ดีเลือกให้ใครตัวแทนที่แท้จริงของประชาชน" ถ้าผู้ตอบตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ก็ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่งต่อการเมือง ถ้าผู้ตอบตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ก็ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ดียิ่งต่อการเมือง

ในขณะเดียวกัน ถ้าผู้ตอบตอบ เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่เป็นไปในทางลบ ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่งต่อการเมือง และลดลงตามลำดับจนถึง ถ้าผู้ตอบตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ดียิ่งต่อการเมือง ตัวอย่างเช่น ในข้อความที่ว่า "การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นเรื่องไร้สาระ" ถ้าผู้ตอบตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างยิ่งต่อการเมือง ถ้าผู้ตอบตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถือว่าผู้ตอบมีทัศนคติที่ดียิ่งต่อการเมือง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามวิธีการดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบข้อสมมุติฐาน ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยอื่น

ตาราง 4 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยอื่น

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	$s\bar{x}_1 - \bar{x}_2$	t
อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยอื่น	279	325.55	4.30	0.40
อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	123	323.82		

ผลในตาราง 4 ปรากฏว่า ทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กับอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยอื่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ชายกับของอาจารย์หญิง

ตาราง 5 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ชายกับของอาจารย์หญิง

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	$S\bar{x}_1 - \bar{x}_2$	t
อาจารย์ชาย	171	326.26	4.09	0.52
อาจารย์หญิง	231	324.10		

ผลในตาราง 5 ปรากฏว่า ทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ชายกับของอาจารย์หญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในสมมุติฐานข้อ 2

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

ตาราง 6 เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	$S\bar{x}_1 - \bar{x}_2$	t
อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง	250	328.21	4.22	2.00 **
อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ	152	319.77		

** $P < .05$

ผลในตาราง 6 ปรากฏว่า ทักษะคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครู
 ส่วนกลางกับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในสมมุติฐานข้อ 3

4. ผลการเปรียบเทียบทักษะคติต่อการเมืองของอาจารย์วัยสูงอายุ วัยกลางคน
 และอ่อนวัย

ตาราง 7 เปรียบเทียบทักษะคติต่อการเมืองของอาจารย์วัยสูงอายุ วัยกลางคน
 และอ่อนวัย

Source of variation	Sum of square	df	Mean square	F
Between groups	625.64	2	312.82	0.18
Within gruoups	681372.12	399	1707.69	
Total	681997.76	401		

ผลในตาราง 7 ปรากฏว่า ทักษะคติต่อการเมืองของอาจารย์วัยสูงอายุ วัยกลางคน
 และอ่อนวัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในสมมุติฐานข้อ 4

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษา กับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างอาจารย์ชายกับอาจารย์หญิง
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองระหว่างอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่อยู่ในวัยสูงอายุ วัยกลางคน และอ่อนวัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางและภาคเหนือ ทั้งชายและหญิง จำนวน 402 คน เป็นชาย 171 คน หญิง 231 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างมีระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่ แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบและให้คะแนนในแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมือง

2. หากสถิติพื้นฐานของกลุ่มต่าง ๆ
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสองกลุ่ม โดยใช้ t - test
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสามกลุ่ม โดยใช้ F - test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์วิทยาลัยครู อาจสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษากับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. อาจารย์ชายมีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกับอาจารย์หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ มีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. อาจารย์ที่วัยสูงอายุ วัยกลางคน และอ่อนวัย มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษาทัศนคติต่อการเมืองครั้งนี้ เป็นเพียงการศึกษาขั้นต้น กระทำกับกลุ่มอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลางและภาคเหนือ เพื่อชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เช่น วิชาที่สอน เพศ อายุ กับทัศนคติต่อการเมือง เพราะฉะนั้น ผลการวิจัยและการอภิปรายผลจึงจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มตัวอย่างนี้เท่านั้น

ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ ปรากฏว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มนี้มีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.00, p < .05$, ตาราง 6)

ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมุติฐานข้อสาม ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะเหตุผลดังนี้
 ประการแรก อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางใกล้ชิดกับเหตุการณ์ทางการเมือง และได้รับความกระทบกระเทือนจากความผันผวนทางการเมืองมากกว่าอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

ประการที่สอง อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ประสบปัญหาความบีบคั้นทางด้านการครองชีพมากกว่าอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

ประการที่สาม อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางมีโอกาสได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองจากสื่อมวลชนและผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูส่วนกลางตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนมาก ซึ่งจะสามารถให้ความรู้ความเข้าใจแก่อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางได้มาก ทั้งทางแง่ปริมาณและคุณภาพ ส่วนวิทยาลัยครูภาคเหนือ นั้น ตั้งอยู่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานคร และมีหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนน้อยกว่าวิทยาลัยครูส่วนกลาง ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะทำให้อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือมีทัศนคติต่อการเมืองแตกต่างกัน

ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์วิทยาลัยครูที่สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษากับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ปรากฏว่า อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษากับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.40$, ตาราง 4) ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อหนึ่ง

ในการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ชายกับอาจารย์หญิงของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ปรากฏผลว่าอาจารย์ชายกับอาจารย์หญิงมีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.5$, ตาราง 5) ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อสอง

นอกจากนี้ในการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์วัยสูงอายุ วัยกลางคน และอ่อนวัย ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ปรากฏผลว่า อาจารย์ทั้งสามกลุ่มนี้มี

ทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.18$, ตาราง 7) ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อสี่

การที่ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อหนึ่ง ข้อสอง และข้อสี่ ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

ประการแรก อาจเป็นเพราะว่าในการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของกลุ่มเปรียบเทียบเหล่านี้ ผู้วิจัยกระทำกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปริมาณที่ใกล้เคียงกันมาก กล่าวคือได้รับอิทธิพลจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งที่มีอยู่ในภาคเหนือ

ประการที่สอง อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ที่อยู่ในกลุ่มเปรียบเทียบเหล่านี้ต่างก็อยู่ภายใต้กรอบระเบียบวินัยและระบบบริหารงานระบบเดียวกัน คือ ระบบราชการพลเรือน เมื่อเป็นเช่นนี้ อาจทำให้อาจารย์เหล่านี้มีความคิดเห็นและความเชื่อไปในทางเดียวกัน อันเป็นผลสืบเนื่องถึงทัศนคติต่อการเมืองซึ่งไม่แตกต่างกัน

ประการที่สาม อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่อยู่ในกลุ่มเปรียบเทียบเหล่านี้ ต่างก็ได้รับความกระทบกระเทือนและได้มีประสบการณ์ในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกวิทยาลัยในระดับปริมาณใกล้เคียงกัน

ประการที่สี่ อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ในกลุ่มเปรียบเทียบเหล่านี้ มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงและอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เพราะนอกจากจะมีรายได้จากเงินเดือนประจำแล้ว ยังมีรายได้พิเศษจากการสอนนักศึกษาภาคสมทบอีกด้วย ดังนั้น จึงทำให้อาจารย์เหล่านี้มีแบบแผนการดำเนินชีวิตเหมือนกัน ทั้งคุณต่างก็พอใจในสถานะภาพที่ตนเป็นอยู่ อันมีผลสืบเนื่องต่อทัศนคติต่อการเมือง ซึ่งไม่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงน่าจะทำให้อาจารย์ในกลุ่มเปรียบเทียบเหล่านี้มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน

อนึ่ง เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง โดยไร้เกณฑ์ว่า ถ้าคะแนนเฉลี่ยในมาตราส่วนประมาณค่าทัศนคติต่อการเมือง มีค่าตั้งแต่ 1 ลงไปถึง 0 ถือว่ามีทัศนคติที่ไม่ค่อยยิ่งต่อการเมือง ถ้ามีค่าเกิน 1 ขึ้นไปถึง 2 ถือว่ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมือง ถ้ามีค่าเกิน 2 ขึ้นไปถึง 3 ถือว่ามีทัศนคติปานกลางต่อการเมือง ถ้ามี

ค่าเกิน 3 ขึ้นไปถึง 4 ถือว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการเมือง และถ้ามีค่าเกิน 4 ขึ้นไปถึง 5 ถือว่ามีทัศนคติที่ดีอย่างยิ่งต่อการเมือง

ผู้วิจัยได้พบวาทกรรมอาจารย์ผู้เปรียบเทียบทุกกลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยในมาตราส่วนประมาณค่าทัศนคติต่อการเมืองเกินกว่า 3 ซึ่งจึงวาทกรรมผู้เปรียบเทียบเหล่านี้มีทัศนคติที่ดีต่อการเมือง (ดูภาคผนวก ข) การที่ผลปรากฏเช่นนี้ ผู้วิจัยก็คิดว่าอาจจะเป็นเพราะความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นหลังวันที่ 14 ตุลาคม พุทธศักราช 2516 มาจนถึงปัจจุบัน ทำให้อาจารย์วิทยาลัยครูต้นตัวทางการเมืองและมีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ทางด้านการเมืองมากขึ้น เพื่อจะได้นำไปปรับตัวและปรับทัศนทางการเมืองของตนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสการเมืองและผลประโยชน์ของตน แต่ในสภาพการที่เป็นอยู่ในปีพุทธศักราช 2518 นี้ อาจารย์วิทยาลัยครูจึงถือว่าเป็นกลุ่มชนที่ค่อนข้างจะได้เปรียบชนกลุ่มอื่นในสังคม ในแง่ฐานะ ความเป็นอยู่ รายได้ สวัสดิการ และการได้รับการยกย่องและยอมรับในสังคม ฯลฯ ดังนั้นจึงมีทัศนคติที่ดีต่อการเมือง โดยแสดงออกในแบบทดสอบทัศนคติว่าสนับสนุนข้อความที่สนับสนุนและคัดค้านข้อความที่ต่อต้านกิจกรรมและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปกครองประเทศในคำกฎหมาย การเลือกตั้ง พรรคการเมืองและระบบพรรค คณะรัฐมนตรี และกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. นอกเหนือจากการศึกษาทัศนคติต่อการเมืองแล้ว ควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง ความเข้าใจการเมือง และค่านิยมทางการเมือง
2. ควรจะมีการศึกษาองค์ประกอบทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมือง และทัศนคติต่อการเมือง เช่น อาชีพ การศึกษา รายได้ การอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนพฤติกรรมหรือทัศนคติของบิดามารดา
3. ควรมีการวิจัยเรื่องนี้ซ้ำอีก กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ และควรจะมีการขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยครอบคลุมถึง เชื้อชาติ อาชีพ สถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

4. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้เปรียบเทียบ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะผู้วิจัยไม่ได้แยกวิเคราะห์การเมืองในแต่ละด้าน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเมือง โดยการแยกวิเคราะห์เป็นแต่ละด้านไป บางที อาจจะทำให้พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่สอนสังคมกับกลุ่มที่ไม่สอนสังคม กลุ่มชาย กลุ่มหญิง และกลุ่มสูงอายุ กลางคน และอ่อนวัย

บรรณานุกรม

- ✓ กมล สมวิเชียร "การศึกษากับประชาธิปไตย" วารสารคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3(8) : ธันวาคม 2516 - มกราคม 2517
- ✓ ชลอ วณุกติ "ที่ว่าการเมืองนั้นอย่างไร" รวมบทความทางการเมือง เล่ม 4 โรงพิมพ์
สวนทองถิ่น กรมการปกครอง พระนคร พ.ศ.2513 หน้า 35 - 36
- ธวัช มกรพงศ์, ดร. "อนาคตของประเทศไทยกำลังพัฒนา" บทความทางวิชาการ กองวิชาการ
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โรงพิมพ์สวนทองถิ่น กรมการปกครอง
พระนคร พ.ศ.2513 หน้า 38
- ✓ ทิตยา สุวรรณชฎ "จิตวิทยาสังคม" สังคมศาสตร์ สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
โรงพิมพ์ลาดพร้าว พระนคร พ.ศ.2509 หน้า 206
- ✓ ไพบุลย์ ช่างเรียง ลักษณะสังคมและการปกครองไทย บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด
พระนคร พ.ศ.2515 หน้า 69 - 72
- ✓ ไพโรจน์ ชัยนาม, ศาสตราจารย์ สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญต่างประเทศกับการปกครอง
ของไทย โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นครหลวง พ.ศ.2515 หน้า 2
- ✓ ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 หน้า 135 - 136
- ฉนวน สายยศ และ อังคณา ตันติรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2515
280 หน้า
- ✓ ศักดิ์ ผาสุกนิรันดร์, ดร. "การเมืองเป็นเรื่องสกปรกจริงหรือ" รัฐสภาสาร 9(18) :
9 - 16 สิงหาคม พ.ศ.2513 หน้า 15
- ✓ สาย ภานุรัตน์ ทัศนคติของครูไทยต่องานกรรมการเมือง การศึกษา เฉพาะในเขตพระนคร -
ธนบุรี วิทยานิพนธ์วิทยาดุษฎีป้องกันราชอาณาจักรแห่งประเทศไทย พ.ศ.2512, หน้า 64

แสง เสนาณรงค์, พลโท "แนวคำบรรยายเรื่องพัฒนาการการเมืองเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ"
วารสารราชการ 4(15) : 6 - 12 เมษายน พ.ศ.2513 หน้า 8

อุเทน ปัญโญ การศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมือง วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2513, 32 หน้า

✓Allport, G.W., "Attitude" in C. Merchison (ed) Handbooks of Social Psychology. Worcester, Mass. : Clark University Press, 1935 , p.16

Anastasi, Annie, Psychological Testing, 3rd. ed., New York, Macmillan Company, 1968, p.483

✓Bogardus, F.S., Foundamental of Social Psychology (2nd. ed.), New York, Century, 1931, p.62

Bunbongkarn, Suchit, "Thai Student Political and Attitude" The Journal of Social Science. Faculty of Social Sciences, Chulalongkorn University Vol. 6, No. 2, October 1969

Easton, David, The Political System, Alfred A. Knope Publisher, New York, 1968, p.129

Edwards, Allen L., Experimental Design in Psychological Reserch, Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York, 1950, 446 pp.

✓Eulau, Heinz, The Behavioral Persuasion in Politics, Random House, Inc., New York, 1963, p.3

✓Ewer, B.C., Social Psychology, New York, Macmillan, 1929, p.136

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education
McGraw-Hill Book Co., New York, 1966, 446 pp.

Goldsen and Others, What College Student Think, Van Nostrand, Inc, @
1960, p.240

✓Hilgard, Ernest R., Introduction to Psychology, (2nd. ed.) New York,
Harcourt, Brance and World, Inc., @ 1962, p.564

Johoda, Marie and Warren, Niel, Attitude, London, Cox and Wyman Ltd.,
1966, pp.55-74

✓Kendler, Howard H., Basic Psychology, New York, Appletin - Century -
Crofts Company, @ 1963, p.572

Lasswell, H.D., Politics ; who get what, when, how., McGraw-Hill
Book Co., Inc., New York, @ 1950, p.3

Magnusson, David, Test Theory, Addison - Wesley Publishing Co.,
Massachusetts, 1967, 270 pp.

Morgenthau, Huns J., Scientific Man VS. Power Politics, The University
of Chicago Press, Chicago - Illinois, 1946, p.195

✓Thurstone, L.L., "Attitude can be Measured", Reading in Attitude
Theory and Measurement. Edited by Martin Fishbein, New York,
John Wiley and Sons, Inc., 1967, p.77

Second, Paul F. and Backman, Carl W., Social Psychology, New York,
McGraw - Hill Book Co., Inc., @ 1964, p.103

Selliz, Claire and Others, "Attitude Scale", Attitudes, Edited by
Marie Johoda and Neil Warren, Penguin Book Co., Inc., 1966,
pp.310 - 312

ภาคผนวก ก .

- แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองซึ่งได้ผ่านการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
- แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองซึ่งได้ปรับปรุงแล้ว

(2)

แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองที่ผ่านการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
จำนวน 147 ข้อ

แบบสอบถามเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเมืองของอาจารย์วิทยาลัยครู

คำชี้แจง การทำแบบสอบถามแต่ละข้อให้ท่านกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่ง (เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

รายการโทรทัศน์มีแต่เรื่องโศกนาฏกรรม
ชีวิตเราอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น
บิดามารดาควรรักบุตรของตน
อาจารย์วิทยาลัยครูเป็นผู้มีความรู้ดี
สามียอมซื้อโดยความขมขื่น

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
			✓	
				✓
✓				
	✓			
		✓		

1. คณะรัฐมนตรีมีเจตนาที่จะทำลายพลังนักศึกษา
2. กฎหมายเป็นเครื่องมือกดขี่ของชนชั้นปกครอง
3. ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม
4. คณะรัฐมนตรีพยายามแก้ปัญหาชาวนาด้วยน้ำใส

ใจจริง

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18. กฎหมายสามารถป้องกันการกดขี่ซึ่งกันและกัน					
19. คณะรัฐมนตรีบริหารประเทศตามความต้องการของกลุมนายทุน					
20. การเลือกตั้งทำให้มีการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย					
21. คณะรัฐมนตรีอ่อนแอขาดความเด็ดขาดและเอาจริงเอาจัง					
22. คณะรัฐมนตรีไม่สนใจให้ความช่วยเหลือกรรมกรและชาวไร่ชาวนาอย่างจริงจัง					
23. เราไม่ควรเป็นสมาชิกพรรคการเมือง					
24. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เป็นผู้รักชาติรักประชาชน					
25. ท่านเป็นผู้ที่สนใจพูดถกเถียงปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย					
26. คณะรัฐมนตรีชอบเล่นพรรคเล่นพวก					
27. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ประารถนาที่จะแก้ไขปัญหกรรมกรและชาวไร่ชาวนาด้วยความจริงใจ					
28. คนโง่เท่านั้นที่จะมาสมัครรับเลือกตั้ง					
29. กฎหมายมีไว้สำหรับปราบปรามประชาชน					
30. คณะรัฐมนตรีสามารถนำรัฐบาลไปคลั่งพายุการเมืองไปได้ด้วยดี					
31. คณะรัฐมนตรีรักษาประโยชน์ของพวกขุนศึกศักดินา และนายทุน					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
32. ควรขยายสิทธิในการเลือกตั้งออกไปสู่ คนจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้					
33. การเลือกตั้งทำให้เกิดการแตกแยกความ สามัคคีภายในชาติ					
34. คนฉลาดเท่านั้นที่สามารถไขกฎหมายให้ เป็นประโยชน์แก่ตนได้					
35. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ล้วนแต่มองปัญหา ตามเดียว					
36. คณะรัฐมนตรีเห็นความมั่นคงของชาติ สำคัญกว่าเสถียรภาพของรัฐบาล					
37. ควรสนับสนุนให้มียุทธศาสตร์หรือศูนย์ เกี่ยวกับการเมืองมากยิ่งขึ้น					
38. การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นเรื่อง ไร้สาระ					
39. ไม่ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม และศูนย์ต่าง ๆ					
40. คนที่สมัครรับเลือกตั้งมีแต่ทางเสีย อย่างดี ก็แค่เสมอตัว					
41. ระบบพรรคทำให้การแตกแยกภายในชาติ รุนแรงขึ้น					
42. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ทำการต่อสู้เพื่อความ เป็นธรรมของสังคม					
43. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดการแตกแยก ความสามัคคี					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
44. รัฐมนตรีส่วนใหญ่เป็นผู้คุณธรรมสูง					
45. คณะรัฐมนตรีพยายามทุกวิถีทางที่จะรักษา ไว้ซึ่งอำนาจของตน					
46. ใครจะเป็นคณะรัฐมนตรีก็ได้ เราไม่สนใจ					
47. เราควรหาโอกาสที่จะคุยกับบุคคลที่ทำ กิจกรรมในกลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ					
48. เราควรจะติดตามผลงานของคณะรัฐมนตรี อยู่เสมอ					
49. การกระทำของกลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เป็น ผลร้ายต่อประเทศชาติ					
50. พรรคการเมืองต่าง ๆ มุ่งแต่จะหาความ เป็นธรรม					
51. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ควรจะเพิ่มบทบาท และขยายกิจกรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น					
52. คณะรัฐมนตรีจะนำชาติไปสู่ความพินาศ					
53. คณะรัฐมนตรีสามารถรักษาความสงบ เรียบร้อยภายในประเทศได้					
54. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ไม่ควรเข้าไปแทรก แซงงานบริหารของรัฐบาล					
55. กฎหมายไม่สามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของคนจนได้					
56. กฎหมายทำให้เกิดความสงบเรียบร้อย ในสังคม					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
83. เราควรติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของ พรรคการเมืองอยู่เสมอ					
84. ถ้ามีการเลือกตั้งเราต้องไปใช้สิทธิในการ เลือกตั้ง					
85. ระบบพรรคทำให้เกิดการจำกัดเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคนั้น					
86. การเมืองระบบพรรคสามารถควบคุมความ ประพฤติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้					
87. กฎหมายเปิดช่องโหว่ให้คนรู้กฎหมาย กอบโกยผลประโยชน์					
88. ผู้บริหารประเทศควรมาจากการเลือกตั้ง					
89. การเลือกตั้งทำให้เราได้รัฐบาลที่มีเสถียรภาพ บนพื้นฐานของการสนับสนุนของประชาชน จริง ๆ					
90. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เป็นตัวผลักดันให้รัฐบาล ดำเนินการแก้ปัญหาให้ถูกต้อง					
91. นโยบายของพรรคการเมืองเป็นเรื่อง เพ้อฝันและหลอกลวงประชาชน					
92. ถ้ามีโอกาสเราควรช่วยพรรคการเมือง ที่เราชอบในการหาเสียงรับเลือกตั้ง					
93. การเลือกตั้งทำให้เกิดการฉ้อโกง					
94. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ยืนหยัดอยู่ได้ด้วย อุดมการณ์					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
95. คณะรัฐมนตรีบริหารประเทศตามตัวบท กฎหมาย					
96. ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งนั้นเขาหวังจะได้ ประโยชน์ส่วนตัวในอนาคต					
97. กฎหมายเป็นตัวจำกัดสิทธิเสรีภาพของมนุษย์					
98. พรรคการเมืองเป็นแหล่งที่รวบรวมผู้ รับใช้ประชาชน					
99. คณะรัฐมนตรีสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง กับประเทศเพื่อนบ้านได้เป็นอย่างดี					
100. พรรคการเมืองให้ความสำคัญแก่พรรค มากกว่าประชาชน					
101. คณะรัฐมนตรีเห็นแก่เสถียรภาพของรัฐบาล มากกว่าผลประโยชน์ของชาติและประชาชน					
102. คณะรัฐมนตรีทำอะไรก็ซัดหุ้ดตาไปเสียหมด					
103. คณะรัฐมนตรีดำเนินการผันเงินสู่ชนบทด้วย ความหวังจะพัฒนาชนบทจริง ๆ					
104. กฎหมายสามารถประกันสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนได้					
105. การเลือกตั้งทำให้รัฐบาลเสียเงินไปโดย ไถ่ถอนไม่คุ้มค่า					
106. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ตกเป็นเครื่องมือของ ต่างชาติ					
107. ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ที่มีความรู้ความ สามารถดี					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
134. เราควรหาทางชักชวนและต่อต้าน การเมืองระบบพรรค					
135. เราควรจะไปปลุกตัวออกจากวงสนทนา ที่คุยกันถึงเรื่องพรรคการเมือง					
136. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เป็นพวกนักสร้าง สถานการณ์					
137. พรรคการเมืองเป็นเครื่องมือของนายทุน เท่านั้น					
138. พรรคการเมืองทำให้การควบคุมของรัฐบาล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
139. การเมืองระบบพรรคสามารถแก้ปัญหา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เลวทรามได้					
140. ทุกคนควรรู้กฎหมาย					
141. การตั้งพรรคการเมืองเป็นการรวมกลุ่มเพื่อ แก่งแย่งอำนาจ					
142. คณะรัฐมนตรีปฏิบัติงานทุกอย่างดีแล้ว					
143. การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เป็นเรื่อง ของนักการเมืองโดยเฉพาะ					
144. การเลือกตั้งเป็นการเปิดโอกาสให้พวก นายทุนที่มั่งคั่งเข้ามาบริหารประเทศ					
145. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เกิดขึ้นเพราะความ อยากเด่นอยากดังเท่านั้นเอง					
146. กฎหมายสามารถประกันความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน					
147. กฎหมายทำให้รัฐบาลมีความมั่นคง					

แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองที่ไ้ปรับปรุงแล้ว

แบบทดสอบทัศนคติต่อการเมืองที่โคปรับรู้ โดยหาค่าอำนาจจำแนกและ
 ความเชื่อมั่น จำนวน 103 ข้อ
 ข้อความที่มีความหมายไปทางบวก มี 42 ข้อ
 ข้อความที่มีความหมายไปในทางลบมี 61 ข้อ

หมายเหตุ : ผู้วิจัยได้เพิ่มรายการสำรวจตอนที่ 1 ขึ้น เพื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน
 402 คน

ตอนที่ 1

รายการข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในสี่เหลี่ยม

หน้าขอที่ท่านต้องการ

1. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30-45 ปี ☐ สูงกว่า 45 ปี
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
3. สถานะภาพสมรส ☐ โสด ☐ มีคู่สมรส ☐ หย่าร้างกันแล้ว
4. สอนที่วิทยาลัยครู
5. หมวดวิชาที่สอน ☐ สังคมศึกษา ☐ หมวดอื่นที่ไม่ใช่หมวดสังคมศึกษา
6. เงินเดือนที่ได้รับ ☐ ต่ำกว่า 2680 บาท ☐ 2680-4335 บาท ☐ สูงกว่า 4335 บาท
7. รายได้พิเศษ (เช่น สอนพิเศษ ทำธุรกิจส่วนตัว ฯลฯ) เดือนละ ☐ ต่ำกว่า 1200 บาท ☐ 1200-5000 บาท ☐ เกิน 5000 บาท
8. รายได้ของคู่สมรส ☐ มี ☐ ไม่มี
9. เฉลี่ยรายได้ของครอบครัว บาทต่อปี
10. เฉลี่ยรายจ่ายของครอบครัว บาทต่อปี
11. มีผู้ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู คน
12. ที่ดินที่ท่านถือกรรมสิทธิ์ครอบครองมีจำนวน ☐ ไม่มีเลย ☐ น้อยกว่า 10 ไร่ ☐ 10-25 ไร่ ☐ เกิน 25 ไร่
13. ที่ดินที่ท่านถือกรรมสิทธิ์ครอบครองอยู่ในเขต ☐ กทม. ☐ เทศบาล ☐ สุขาภิบาล ☐ นอกเขตทั้งสามที่กล่าวไว้
14. ภูมิลำเนาที่เกิดจังหวัด อำเภอ ตำบล

15. อาชีพบิดา อาชีพมารดา

16. ฐานะของบิดามารดา

☐

ยากจนมาก

☐

ค่อนข้างยากจน

☐

ปานกลาง

☐

ค่อนข้างร่ำรวย

☐

ร่ำรวยมาก

ตอนที่ 2

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

การทำแบบสอบถามแต่ละข้อให้ทานกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่ง
(เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง

รายการโทรทัศน์มีแต่เรื่องโรสาร์
ชีวิตเราอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น
ปิตามารดายอมรับกับตรของตน
อาจารย์วิทยาลัยครูเป็นผู้มีความรู้
สามียอมซื้อสตั๊ดทองกรรยา

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
			✓	
				✓
	✓			
		✓		
			✓	

1. คณะรัฐมนตรีมีเจตนาที่จะทำลายพลังนิติ
นักศึกษา
2. กฎหมายเป็นเครื่องมือกดขี่ของชนชั้นปกครอง
3. ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ยอมเสียสละเพื่อ
ส่วนรวม
4. คณะรัฐมนตรีพยายามแก้ปัญหาชาวนาควย
น้ำใสใจจริง

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. การที่คณะรัฐมนตรีดำเนินการให้นักเรียน และประชาชนผู้มีรายได้น้อยขึ้นรถเมล์ฟรี นั้น มีเจตนาไม่บริสุทธิ์แอบแฝงอยู่เบื้อง หลัง					
6. คณะรัฐมนตรีมีส่วนรู้เห็น และช่วยเหลือ ขบวนการสังหารชาวนา					
7. ท่านจะไม่รวมกิจกรรมกับกลุ่มหรือศูนย์ใดๆ ทั้งสิ้น					
8. เราควรติดตามผลงานของกลุ่มและศูนย์ ต่าง ๆ อยู่เสมอ					
9. คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ที่รักษาหน้าของตนเอง มากกว่าจะพูดความจริง					
10. คณะรัฐมนตรีบริหารประเทศ โดยคำนึง ถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นที่ตั้ง					
11. คณะรัฐมนตรีมีส่วนรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนอยู่เสมอ					
12. พรรคการเมืองทำทุกอย่างเพื่อหาเสียง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง					
13. คณะรัฐมนตรีใช้อำนาจทางการเมืองมา กดขี่ประชาชน					
14. การเลือกตั้งเป็นวิธีการคัดเลือก ให้ได้ ตัวแทนที่แท้จริง					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. เราไม่ควรให้ความร่วมมือกับกลุ่มและศูนย์ใด ๆ					
✓ + 16. กฎหมายสามารถป้องกันการกดขี่ซึ่งกันและกัน					
17. คณะรัฐมนตรีบริหารประเทศตามความต้องการของกลุ่มนายทุน					
✓ + 18. การเลือกตั้งทำให้มีการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย					
✓ - 19. คณะรัฐมนตรีโอนเอาความเดือดร้อนและเอาจริงเอาจัง					
20. คณะรัฐมนตรีไม่สนใจในความช่วยเหลือกรรมกร และชาวไร่ชาวนาอย่างจริงจัง					
21. เราไม่ควรเป็นสมาชิกพรรคการเมือง					
✓ - 22. คนโง่เท่านั้นที่จะมาสมัครรับเลือกตั้ง					
✓ - 23. กฎหมายมีไว้สำหรับปราบปรามประชาชน					
24. คณะรัฐมนตรีรักษาประโยชน์ของพวกเขา ชุนศึก นักคิด และนายทุน					
✓ - 25. การเลือกตั้งทำให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีภายในชาติ					
26. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ล้วนแต่มองปัญหาคนเดียวนั่นเอง					
27. คณะรัฐมนตรีเห็นความมั่นคงของชาติสำคัญกว่าเสรีภาพของรัฐบาล					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
28. การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นเรื่อง ไรสาระ					
29. ระบบพรรคทำให้การแตกแยกภายในชาติ รุนแรงขึ้น					
30. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดการแตก แยกความสามัคคี					
31. รัฐมนตรีส่วนใหญ่เป็นผู้มีคุณธรรมสูง					
32. คณะรัฐมนตรีพยายามทุกวิถีทางที่จะรักษา ไวรั้งอำนาจของตน					
33. ใครจะเป็นคณะรัฐมนตรีก็ได้ เราไม่สนใจ					
34. พรรคการเมืองต่าง ๆ มุ่งต่อสู้เพื่อความ เป็นธรรม					
35. คณะรัฐมนตรีจะนำชาติไปสู่ความพินาศ					
36. คณะรัฐมนตรีสามารถรักษาความเรียบร้อย ภายในประเทศได้					
37. กฎหมายไม่สามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของคนจนได้					
✓+ 38. กฎหมายทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยใน สังคม					
39. พรรคการเมืองสนใจความทุกข์สุขของ ประชาชน					
40. ชาวสารต่าง ๆ ของพรรคการเมืองเป็น เรื่องที่เชื่อถือไม่ได้					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
41. คณะรัฐมนตรีสนใจทุกข์สุขของประชาชน					
42. รัฐมนตรีส่วนใหญ่ชอบคอร์รัปชัน					
43. รัฐมนตรีส่วนใหญ่ประพฤติตนเป็นนักเลง					
44. กฎหมายก่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคม					
45. เราควรติดตามชาวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ในระดับต่าง ๆ เสมอ					
46. คณะรัฐมนตรีพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชาติด้วยความบริสุทธิ์ใจ					
47. ถ้ามีโอกาส เราควรสมัครรับเลือกตั้ง					
48. คณะรัฐมนตรีมักจะอ้างความมั่นคงของ ชาติเพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล					
49. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดความ ปั่นป่วนวุ่นวายภายในประเทศ					
50. เราควรช่วยเผยแพร่แนวความคิดของ พรรคการเมืองที่เราชอบให้แก่บุคคลอื่น					
51. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เป็นอุปสรรคในการ บริหารงานของรัฐบาล					
52. ระบบพรรคเป็นเครื่องมือทำลายสิทธิ เสรีภาพในทางการเมืองของประชาชน					
53. เราควรสนใจศึกษานโยบายของพรรค การเมืองต่าง ๆ					
54. ถึงแม้มีโอกาส เราก็ไม่ควรให้การสนับสนุน พรรคการเมืองใด ๆ					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
65. การเลือกตั้งทำให้เกิดการฆาตกรรม				
66. คณะรัฐมนตรีบริหารประเทศตามตัวบท กฎหมาย				
67. ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งนั้นเขาหวังจะได้ ประโยชน์ส่วนตัวในอนาคต				
68. กฎหมายเป็นตัวจำกัดสิทธิเสรีภาพของ มนุษย์				
69. พรรคการเมืองเป็นแหล่งรวบรวมนัก รับใช้ประชาชน				
70. คณะรัฐมนตรีสามารถแก้ไขปัญหาคอม plex กับประเทศเพื่อนบ้านได้เป็น อย่างดี				
71. พรรคการเมืองให้ความสำคัญแก่พรรค มากกว่าประชาชน				
72. คณะรัฐมนตรีเห็นแก่เสถียรภาพของ รัฐบาลมากกว่าผลประโยชน์ของชาติ และประชาชน				
73. คณะรัฐมนตรีทำอะไรก็ซัดหุซัดตาไป เสียหมด				
74. คณะรัฐมนตรีดำเนินการย่นเงินสู่ชนบท ด้วยความหวังจะพัฒนาชนบทจริง ๆ				
75. กฎหมายสามารถประกันสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนได้				

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
76. การเลือกตั้งทำให้รัฐบาลเสียเงินไปโดยไม่คุ้มค่า					
77. ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ					
78. เราควรจะมีใจกว้างรับเชิญให้เป็นกรรมการหน่วยเลือกตั้ง					
79. เราไม่สามารถแสวงหาความเป็นธรรมจากกฎหมายได้					
80. เราควรทำการต่อต้านการกระทำและผลงานของกลุ่มและหน่วยต่าง ๆ					
81. กฎหมายมีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน					
82. การเมืองมีระบบพรรคทำให้รัฐมีความมั่นคง					
83. การเลือกตั้งก่อให้เกิดการทุจริต					
84. รัฐมนตรีส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รักษาคำพูดและมีศีลสัตย์					
85. ผู้ที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นผู้ที่อยากเด่นอยากดัง					
86. กฎหมายเป็นเครื่องมือรักษายศประโยชน์ของคนรวย					
87. คนทั่วไปไม่ชอบทราบข่าวเกี่ยวกับกลุ่มและหน่วยต่าง ๆ					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
88. เราไม่ควรใช้ระบบพรรคการเมืองในการ ปกครองประเทศ					
89. การเมืองระบบพรรคเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับสังคมไทย					
90. คากรองชีพสูงขึ้นก็เพราะพวกกลุ่มและ ศูนย์ต่าง ๆ ก่อความวุ่นวายในนานเมือง					
91. ถ้าใครรับเชิญให้เป็นกรรมการควบคุม หน่วยเลือกตั้ง เราควรปฏิเสธ					
92. การเลือกตั้งทำให้ประชาชนเสียเวลา ทำมาหากิน					
93. เราควรหาทางชักชวนและต่อต้าน การเมืองระบบพรรค					
94. เราควรจะไปสกัดตัวออกจากวงสนทนาที่ คุยกันถึงเรื่องพรรคการเมือง					
95. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เป็นพวกนักสร้าง สถานการณ์					
96. พรรคการเมืองเป็นเครื่องมือของ นายทุนเท่านั้น					
97. พรรคการเมืองทำให้การควบคุมของ รัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
98. การเมืองระบบพรรคสามารถแก้ปัญหา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เลวทรามได้					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
99. การตั้งพรรคการเมืองเป็นการรวมกลุ่ม เพื่อแย่งชิงอำนาจ					
100. คณะรัฐมนตรีปฏิบัติงานทุกอย่างก็อยู่แล้ว					
101. การเลือกตั้งเป็นการเปิดโอกาสให้พวก นายทุนที่มั่งคั่งเข้ามามีการบริหารประเทศ					
102. กลุ่มและศูนย์ต่าง ๆ เกิดขึ้นเพราะความ อยากเด่นเท่านั้นเอง					
103. กฎหมายสามารถประกันความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน					

ภาคผนวก ข.

- ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบทัศนคติต่อการเมือง
- ค่าคะแนนเฉลี่ยในมาตราส่วนประมาณค่าทัศนคติต่อการเมือง

ตาราง 8 แสดงค่าอ่านจำแนก (t) เป็นรายข้อ ของแบบทดสอบทัศนคติต่อ
การเมือง

ข้อที่	ค่าอ่านจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอ่านจำแนก (t)
1	2.83	21	2.50
2	3.83	22	4.00
3	3.66	23	2.91
4	6.28	24	2.71
5	2.60	25	3.60
6	3.09	26	4.18
7	2.57	27	3.06
8	2.80	28	2.83
9	5.88	29	6.15
10	4.61	30	2.60
11	2.64	31	3.09
12	2.71	32	4.36
13	4.00	33	2.66
14	2.80	34	3.27
15	2.84	35	7.45
16	4.00	36	3.18
17	4.18	37	5.38
18	4.00	38	5.60
19	3.03	39	5.14
20	4.85	40	7.17

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
41	2.59	63	3.45
42	2.76	64	5.09
43	2.80	65	4.00
44	3.33	66	4.20
45	2.82	67	3.60
46	3.76	68	2.40
47	2.66	69	4.28
48	4.00	70	5.63
49	2.57	71	6.36
50	2.83	72	5.16
51	2.96	73	3.60
52	4.83	74	2.77
53	3.05	75	6.11
54	4.00	76	4.26
55	5.00	77	3.60
56	2.65	78	2.80
57	2.85	79	4.43
58	4.57	80	2.85
59	4.00	81	4.41
60	4.54	82	4.00
61	2.83	83	4.72
62	3.09	84	3.29

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
85	3.00	95	2.90
86	4.18	96	4.72
87	2.60	97	4.70
88	6.54	98	2.43
89	6.20	99	6.54
90	2.80	100	3.40
91	3.20	101	4.92
92	4.00	102	2.92
93	4.36	103	2.77
94	2.58		

ตาราง 9 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยในมาตราส่วนประมาณค่าที่สันคัตถอกวาร์ เมืองของกลุ่ม
ต่าง ๆ

กลุ่มอาจารย์	X
สอนในหมวดวิชาสังคมศึกษา	3.14
สอนในหมวดวิชาอื่น	3.16
ชาย	3.17
หญิง	3.15
สอนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง	3.19
สอนในวิทยาลัยครูภาคเหนือ	3.10
วัยสูงอายุ	3.12
วัยกลางคน	3.16
อ่อนวัย	3.15